

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 15. Rok: 2022 Číslo: 16

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Všetci sme povolání ku svätosti (z myšlienok pápeža Františka)

Veľkým darom Druhého vatikánskeho koncilu bolo obnovenie vízie Cirkvi, založenej na spoločenstve a znovuobnovené porozumenie princípu autority a hierarchie v tejto perspektíve. Toto nám pomohlo lepšie pochopiť, že všetci kresťania, keďže sú pokrstení, majú rovnakú dôstojnosť pred Pánom a sú spojení tým istým povolaním, povolaním ku svätosti (porov. LG 39-42). Opýtajme sa teda: V čom spočíva toto univerzálne povolanie byť svätými? A ako ho môžeme uskutočniť?

V prvom rade musíme mať na mysli, že svätosť nie je niečo, čo si zabezpečíme sami, čo dosiahneme našimi vlastnosťami a schopnosťami. Svätosť je dar, je dar, ktorý nám dáva Pán Ježiš, keď nás privádza k sebe a zaodieva nás

sebou samým, robí nás takými, ako on. V Liste Efezanom apoštol Pavol potvrdzuje, že „Kristus miluje Cirkev a vydal seba samého za ňu, aby ju posvätil“ (Ef 5, 25-26). Vskutku, svätosť je tou najkrajšou tvárou Cirkvi, jej najkrajšou tvárou: znamená znovuobjaviť seba samých v spoločenstve s Bohom, v plnosti jeho života a jeho lásky. Chápeme teda, že svätosť nie je výsadou iba niekoľkých: svätosť je dar, ktorý sa ponúka všetkým, nikoho nevyklučuje, a týmto spôsobom tvorí rozoznávajúci znak každého kresťana.

Toto všetko nám umožňuje chápať, že na to, aby sme boli svätí, sa nepotrebujeme stať za každú cenu biskupmi, kňazmi, rehoľníkmi... Nie. Všetci sme povolání, aby sme sa stali

svätými! Niekedy mávame pokušenie domnievať sa, že svätosť je rezervovaná iba tým, ktorí majú možnosť odstupu od každodenných záležitostí, aby sa venovali výlučne modlitbe. To však nie je tak! Nieкто si myslí, že svätosť znamená privrieť oči a tváriť sa ako na svätom obrázku, celkom tak... Avšak toto nie je svätosť. Svätosť je niečo väčšie, hlbšie, čím nás obdarúva Boh. Ba viac, sme povolaní stať sa svätými životom lásky a osobným vydávaním kresťanského svedectva práve uprostred každodennej činnosti. Každý v podmienkach a v životnom stave, v ktorom sa nachádza.

Si rodič alebo starý rodič? Staň sa svätým tak, že budeš s chuťou učiť svoje deti alebo vnúčatá poznávať a nasledovať Ježiša. To si vyžaduje veľkú trpezlivosť. Si katechéta, vychovávateľ, či dobrovoľník? Staň sa svätým tak, že budeš viditeľným znakom Božej lásky a jeho prítomnosti pri nás. Tak vidíme: každý životný stav privádza ku svätosti, vždy! Doma, na ceste, v práci, v chráme, v tej chvíli a v tom životnom stave, v ktorom sa nachádzaš, je otvorená cesta k svätosti. Nestrácajte odvahu napredovať po tejto ceste. Sám Boh je ten, kto ti dáva milosť. A jediné, čo Pán žiada, je to, aby sme boli v spoločensťve s Ním a slúžili bratom.

V tejto chvíli si každý z nás môže trochu spytovať svedomie: Ako sme doposiaľ odpovedali na Pánovo povolanie ku svätosti? Chcem sa stať trochu lepším, byť viac kresťanom, kresťankou? Toto je cesta ku svätosti. Keď nás Pán povoláva ku svätosti, nevolá nás k niečomu ťaživému, smutnému... Je to celkom inak! Je to pozvanie zdieľať s ním jeho radosť, žiť s radosťou a radostne obetovať každú chvíľu nášho života a tak z neho vytvárať dar lásky pre ľudí okolo nás.

V Prvom liste sv. Petra sa nám predkladá nasledovné povzbudenie: „Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti. Keď nieкто hovorí, tak len ako Božie slovo; keď nieкто slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov“ (1 Pt 4, 10-11). Nuž, toto je pozvanie ku svätosti! Prijmime ho s radosťou a podporujme sa navzájom, pretože na ceste ku svätosti sa nekráča osamote, každý na vlastnú päsť, to veru nie. Ale kráča sa spoločne, v tom jedinom tele, ktorým je Cirkev, milovaná a posvätená Pánom Ježišom Kristom. Kráčajme s odvahou po tejto ceste svätosti.

Filipovka

(pohľad na pôstne obdobie pred sviatkom Teofánie)

Filipovka (pretože sa začína deň po sviatku sv. apoštola Filipa) je starobyľou praxou prípravy na Vtelenie a Bohozjavenie nášho Pána Ježiša Krista.

Pôst Filipovky bol ustanovený, aby nás pripravil na prijatie Krista do sveta a začiatok jeho verejného účinkovania, ohláseného pri Bohozjavení.

Predvianočný pôst sa v cirkvi prijal podľa starozákonných patriarchov, ktorí s veľkou vierou očakávali príchod Mesiáša. V čase *Filipovky* chce Cirkev utvrdiť srdcia veriacich vo viere príkladom nielen starozákonných, ale aj novozákonných svätých, ktorých pamiatku slávi v tomto pôstnom období.

Rozdelenie Filipovky

1. Vzdialená príprava (15.11. – 19.12.)

Toto obdobie je liturgicky vo vzťahu k Filipovke málo výrazné. Síce ho tvoria sviatky Uvedenia Bohorodičky do chrámu (21.11.), či Počatia Bohorodičky svätou Annou (08.12.) a aj liturgické spomienky niektorých starozákonných

prorokov (Abdiáša, Nahuma, Habakuka, Sofoniáša, Daniela a ďalších troch mládencov), avšak prvé konkrétne pozvanie k príprave sa objavuje až na sviatok sv. apoštola Andreja (30.11).

2. Blízka príprava

 (20. - 23.12.)

Blízka príprava je známa ako Predsviatok Narodenia Ježiša Krista a je liturgicky omnoho výraznejšie. Liturgické texty na tieto sú vyjadrením túžby po Mesiášovi, radostným plesaním nad tým, že Boh sa stáva človekom a Boží obraz v človekovi, ktorý bol zatemnený hriechom, je opäť zreštaurovaný.

3. Bezprostredná príprava

 (24. 12.)

V tento deň je prísny pôst a zároveň čas intenzívnej modlitby. Ide o aliturgický deň, kedy sa neslávi ani svätá liturgia, jedine žeby tento deň pripadol na sobotu alebo nedeľu. Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou sa totiž viaže už k samotnému sviatku Narodenia. Špecifickou modlitbou sú Kráľovské hodinky s čítaním starozákonných prorociev vzťahujúcich sa na Mesiáša.

Vstup Bohorodičky do chrámu

(liturgický kalendár – 21. november)

Sviatok Vstupu našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu sa vyvinul na podklade tradície. Sväté Písmo neopisuje udalosť tohto sviatku.

Tradícia sa opiera o apokryfné Jakubovo protoevanjelium.

Joachim a Anna boli bezdetní. Sľúbili, že keď sa im narodí dieťa, dajú ho na výchovu do Jeruzalemského chrámu.

Po narodení Márie, ju ako trojročnú priniesli rodičia do chrámu, aby splnili svoj sľub. Touto skutočnosťou sa zdôrazňuje fakt, že duchovná zrelosť sa značne líši od fyzickej a že to, čo je utajené pred múdrymi tohto sveta, môže byť zjavené deťom (porov. Lk 10, 21).

Pri dverách chrámu očakával Máriu veľkňaz, ktorý ju z Božieho vnuknutia uviedol nielen do chrámu, ale aj do veľsvätyne, kde mohol vstúpiť len raz za rok. V chráme žila Mária až do zásnub so svätým Jozefom.

Mária je počas tohto sviatku predstavená ako tá, ktorá sa stáva chrámom Ježiša Krista, obrazom toho,

čím sa každý kresťan stáva prostredníctvom krstu.

Sviatok patrí k dvanástim veľkým sviatkom liturgického roku. O sviatku existuje zmienka už v 5. storočí. Trvalo však niekoľko storočí, kým sa tento sviatok rozšíril po celom Východe. Z niektorých svedectiev je zrejmé, že sviatok bol ustanovený v 8. storočí a hneď na to sa stal všeobecne rozšíreným. V Západnej cirkvi sa tento sviatok objavuje pomerne neskoro. Až koncom 14. storočia a začiatkom 15.

storočia sa sviatok rozšíril po celej Európe.

Máriin vstup a život v chráme sú aj našim vstupom a našim životom v chráme,

ktorým je Ježiš Kristus. Toto je teda Božia dobrotivosť a spása ľudí: urobiť z nich príbytok Krista Boha medzi ľuďmi, ako sa to ospevuje aj v tropári sviatku: „Dnešný sviatok nám pripomína dobrotu Božiu a je predzvestou spásy ľudstva. Do Božieho chrámu vstupuje Panna a všetkým zvestuje príchod Krista.“

Na tento sviatok je zvykom požehnávať deti v chráme.

Liturgický program

Liturgický program po 23. nedeli po Päťdesiatnici 14.11. – 20.11. 2022

Pondelok 14.11.	Sv. apoštol Filip	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena, Ján 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária (panychída) 2. † Mária, Ján, Štefan a ostatní z rod.
Utorok 15.11.	Sv. mučeníci a vyznávači Gurias, Samónas a Habib začiatok Filipovky	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena, Ján 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Zuzana 2. † Ján, Anna, Ladislav
Streda 16.11.	Sv. apoštol a evanjelista Matúš	06:30 sv. lit. (csl.) * Jozef, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † František, Jozef, Pavol, Martin...
Štvrtok 17.11.	Sv. Gregor Divotvorca, neocézarejský biskup	07:30 sv. lit. (csl.) 1. † Emil 2. † Anna (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária (panychída)
Piatok 18.11.	Sv. muč. Platón a Roman zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozef a ostatní z rod. 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária (panychída) 2. † Vladimír, Anastázia, Štefan, Ján, Mária
Sobota 19.11.	Sv. prorok Abdiáš Sv. mučeník Barlaam	07:00 sv. lit. (csl.) † Ján, Anna, Michal, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) † Dáša (panychída)
Nedeľa 20.11.	Nedeľa Krista Kráľa Bl. Jozafáta Hordaševská hl. 7.	07:30 sv. lit. (slov.) * Diana 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * sestry služobnice 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Tomáš, Diana

Liturgický program

Liturgický program po 24. nedeli po Päťdesiatnici 21.11. – 27.11. 2022

Pondelok 21.11.	Vstup Presvätej Bohorodičky do chrámu odporúčaný sviatok, mirovanie, požehnanie detí	07:30 sv. lit. (csl.) na úmysel darcu
		16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		18:00 sv. lit. (slov.) * Helena, Jozef s rod.
Utorok 22.11.	Sv. apoštol Filemon a spoločníci	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Michal, Mikuláš...
		17:00 sv. lit. (slov.) * Ľudmila. Slavomír
		18:00 Moleben k blahoslavenej Jozafate
Streda 23.11.	Naši otcovia sv. Amfilochios, ikonijský biskup a Gregor, akragantský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozef
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Peter (panychída) 2. † Andrej (panychída)
Štvrtok 24.11.	Sv. veľkomočenica Katarína Sv. veľkomočeník Merkúr	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Zavackej, Bilekovej
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján 2. † Michal, Daniela, Anna, Andrej, Mikuláš...
Piatok 25.11.	Sv. veľkomočenica Katarína Sv. veľkomočeník Merkúr zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Michal, Anna ...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Terézia (panychída) 2. † Ladislav (panychída)
Sobota 26.11.	Prep. otec Alypius Stípnik	07:00 sv. lit. (csl.) † Mária, Rudolf, Mikuláš
		18:00 sv. lit. (slov.) † Magdaléna
Nedeľa 27.11.	27. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. mučeník Jakub Perzský hl. 8. Zbierka: Charita	07:30 sv. lit. (slov.) * Justína, Oľga s rod.
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Nadežda
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * bohuznámy s rod.

Požehnanie detí

(teologický pohľad na požehnávanie detí)

Slovo požehnanie v nás vyvoláva predstavu vzývania Boha za účelom získania nejakej milosti, či dobrodenia alebo zvláštnej ochrany.

Dobro, ktoré požehnanie prináša, nie je presne určený predmet, nejaký vymedzený dar, nepochádza z činnosti človeka, ale z konania Boha. Človek si teda nemôže od Boha nárokovať „veľkosť a silu“ požehnania. Boh ho dáva ako svoj dar ako On sám chce. On sám je prameňom a pôvodcom každého požehnania.

Každé požehnanie je darom a zasahuje život i jeho tajomstvo.

K Ježišovi, ako svedčí evanjelium, prinášali deti, aby ich požehnal a položil na ne ruky. Kresťanskí rodičia veľmi túžia, aby sa takéto požehnanie udeľovalo aj ich deťom.

Zo života svätých vieme, že už v detskom veku prežívali dotyky s Ježišovou osobou. Napr. Katarína Sienská mala vo veku štyroch rokov víziu Ježiša. Uvažujme preto vo svetle Ježišových: „*Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne*“ (Mt 19, 14) a tiež „*Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva*“ (Mt 18, 3).

Deti vedené k živej viere majú zmysel pre Božie veci. Hoci všetkému intelektuálne nemôžu rozumieť, zmysel pre tajomstvá viery majú veľmi hlboký.

Deti sú vítané na liturgických zhromaždeniach. Mali by byť vítané aj mimo liturgického kontextu, na rôznych stretnutiach a akciách určených pre ne. Všetko je to pre deti vyjadrením prijatia, starostlivosti a požehnania Cirkvi.

Modlitba rodičov za deti

Pane Ježišu Kriste, nech bude Tvoja milosť nad mojimi deťmi (mená). Zachovávaj ich pod svojou záštitou, ochráň ich od všelijakej zlej žiadostivosti, odožeň od nich všetkých nepriateľov a tých, ktorí im škodia, otvor oči a uši ich srdc, osviet ich myseľ svetlom múdrosti Tvojho Evanjelia, ved' ich po ceste Tvojich prikázaní a nauč ich konať Tvoju vôľu. Amen.

Klamstvo v živote syna (príbeh pre potešenie duše)

Jedna matka spomína, ako spozorovala, že jej syn sa naučil klamať. Nepomáhali jej prosby, hrozby, bitky ani tresty. Myslela si, že po prvom sv. prijímaní sa polepší, ale aj to ju sklamaro.

Vtedy som rozhodla putovať k Matke Božej, aby vyprosila milosť pre syna.

Cesta bola dlhá 6 km. Chlapec sa veľmi potešil, keď mu povedala, že ho zoberie so sebou. Za mestom matka zastala a povedala synovi: „Dobre vieš, koľko nepríjemností mi spôsobuješ svojím klamaním. Preto som zložila sľub, že s tebou vykonám púť k Zázračnému obrazu Matky Božej, aby som ju poprosila pre teba o milosť nápravy.“

Potom si vyzula obuv a keďže nikdy nechodila bosá, rozboleli ju nohy a chytala

sa jej choroba. Zbadal to syn a začal matku prosiť, aby sa obula.

„Ale syn môj,“ odpovedala matka, „zložila som sľub, že budem putovať bosá.“

Na nohách sa jej tvorili rany. Chlapec, ktorý matku veľmi ľutoval, zastavil sa a prosil matku, že veď má dokaličené nohy, aby sa obula.

„Nie, dieťa moje,“ reagovala matka, „musím zachovať klud. Vďačne by som vycedila aj všetku krv za teba, len aby si sa odučil klamať.“

Pred zázračným obrazom chlapec sa vrúčne modlil a napokon slávnostne povedal: „Mamička, sľubujem ti, že už viac nebudem klamať.“

A slovo dodržal.

Príchod Vykupiteľa (príbeh pre potešenie duše)

Aspoň tí, lepšie zmýšľajúci pohania, si veľmi žiadali príchod Vykupiteľa. Vidno to z jedného rozhovoru medzi Sokratesom mudrcom a jeho žiakom Alcibiadesom.

„My musíme čakať - hovorí Sokrates - kým nás niekto nenaučí ako sa oproti Bohu a ľuďom držať máme.“

„Ale kedy príde ten čas? - pýta sa Alcibiades - a kto bude týmto naším

učiteľom?“ Lebo si veľmi žiadal vidieť toho muža.

Sokrates povedal: „On je ten istý, pod ktorého opaterou ty stojíš. On od našej duše tú tmú, ktorá ju obkľučuje, najprv musí odňať.“

Alcibiades povedal: „Nech teda vezme túto tmú, či čo je to, lebo hotový som ku všetkému, čo on predpíše, len nech sa lepším stanem!“